

Maana 14a:
Mãrĩ day gi nə nare nə
Israyel àl aliya giñiñ
wodi ðin dwařti læ

Volume 14: Quarante ans avec Dieu dans le désert

Soumraye (chibne)

La Bible

Maana 14a:

**Māṛī day gi nə nare nə Israyel
àl aliya giniṅ wodi dīn dwaṛi lə**

Volume 14: Quarante ans avec Dieu dans le désert

Texte biblique chibne: © 2026 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Images de Barbara Jost, © 2014 Barbara Jost.

Soumraye (chibne)

Canton Soumraye, Souspréfecture de Déressia, Tandjilé-Est, Tchad

Copyright © 2026, Comité de Traduction de la Bible en Chibne (Soumraye)

Pour tout usage de cette création, contacter le détenteur de ses droits.

Première moitié du volume 14 de la série "Histoire de Dieu". D'après Exode chapitres 15-35. Idée et illustrations : Barbara Jost

Original: Eglise Evangélique du Tchad – WEC – COCOAM, B.P. 127 – N'Djaména – Tchad © 2014. Utilisé avec permission.

Édition web - <https://www.chibne.net/>

Birmə gaba gıləng āsa gı maktubu dı ka di

Maana dınə **Mārī duwa day gı nə nare nə İsrayel əl gı aliya gınıñ wodı dın dıwı lə** di da, ilə mana gı maktubu dı də 'wagang gandıdı *Kırara gı daa kwaynaniyə*. Gı bii gı nasara da, i *Exode*. Maktubu dı ta di, ilə maktubu dınə Mārī duwa tuldı dı big lə.

Anə yarna letır dı jangar dıradı daa tıba tıba ya dı ka di de da, i gwale gı ilə Maktubu dınə Mārī duwa dıwı lə. Anə ùrnə banə āsına gwale gı ta di Maktubu dınə Mārī dı bag lə da, yarna mana gı maktubu dıwı dı 44, anə ha 'ywaa chapitır me berse me di lə bá bá.

Anə yarna *letır dı gı jangıdı lıngdər gı tuldı ya dı ka di de da*, i gwale gı woni dıngıra maktubu dı ka di wayıw cendi, dara gıləng 'yeni woni āsa maktubu dı ka di birmə gaba 'waça maana di gındıdı.

Ɔrɪ Moyis so gɪ nare nə Israyel di daa mana gɪ kuray gaba
Dirwa di biwwə me, ha gandagɪ ɪjɪ mana gɪ dɪn dwaɾɪ dɪ gɪ
'wogɪdɪ Chur.

*Mana gɪ cendi àl dɪmas yab dɪn dwaɾɪ lə da, nare nə Israyel
hɪrajɪgɪ nə Moyis day gɪ Arõ.*

Cendi waygɪ ba da: «Dee Aba dama gɪ dɪrəw biɾɪɪɪ ʼyánanin bam
sɪɲa dɪ Ejibtɪ lə da, biya. Alə ta di, nə wama nin kabni gɪ ʼwanba
ɓɪsabe daa me, mapa me, ɪbdə nin. Ɔrɪ caga ka da, anə walanin
pad ninnə hára nɪm dɪn dwaɾɪ lə ka dara cherni ba ʼyánanin
bam mo?»

Ɔrɪ Aba dama gɪ dɪrɛw bɪrɪŋ wayɪw Moyis ba da:

«Nɛ ha 'wāa mapa daa siyaya lɛ bwang dodɛ me, wāla bá bá da,
wi kaw ha laya nyama wama duwa gɪ wāla mɪnnɛ bá bá. Nɛ ha
àla yande dara gɪrsɛng yara gɪ dusɪrɛng, dara gaa anɛ ha pama
bii ni gɪ 'woo, labaa, anɛ ha pamaw bɛdɛ mo?»

Ɔrɪ Moyis waygɪ nare nɛ Israyel ba da:

«Turgɪ dɪ laba lɛ da, Aba dama gɪ dɪrɛw bɪrɪŋ di ha 'yàng kabni anɛ ha wama me, sanga gɪ jomni kaw, anɔji ha 'yàng mapa anɛ ha wama ibdɛ me ca. Əw, hiraja gɪ anɛ hirajaw di, yá indara sumɪwwɛ. Nenin da, nɛ nem nin nare na me, anɛ hirajɪnin mo? Anɛ hirajɪnin i nenin bɛdɛ, me anɛ hirajɪw i Aba dama gɪ dɪrɛw bɪrɪŋ.»

Gɪ turgɪ da, guy bɪrɪŋɛ girɛ bor 'yarbar mana gɪ nare nɛ Israyel dam lɛ pad.

Me sanga gɛ̃ jomni da, mana gɛ̃ cendi dam læ di tarɛ̃wwə cab cab da, u chichiri ə̃n daa. Mana gɛ̃ chichiri di bor bam dɛ̃m da, cor mani nə burgədə bani hĩne hĩne, wun ya swagə dɛ̃rəgɛ̃ de, wor ilə dodə sɛ̃nə læ. Mana gɛ̃ nare nə Israyel di ba gɛ̃ yər mani di mwom da, cendi ùrbi sɛ̃dəgɛ̃ ba da: «Mani nə ta di, i na yande mo?» Dara cendi 'wocɛ̃n mani di bədə.

Ɔ̃rɛ̃ Moyis waygɛ̃ da: «Ta di me, i mapa gɛ̃ Aba dama gɛ̃ dɛ̃rəw bɛ̃rɛ̃n 'yàng dara anə banə wamna. Dwayna, mani nə Aba dama gɛ̃ dɛ̃rəw bɛ̃rɛ̃n ɛ̃rməng gandagɛ̃ di me, i ta: “Layna kal nyamna wama gɛ̃nə gun mɛ̃nnə bá bá”.»

Nare nə Israyel di àl, ya ba gɛ̃ ɛ̃rmɛ̃gɛ̃ nɛ̃m de.

Ɔrɪ nare nɛ Israyel pad dayyɛ kal dɪn dwaɾɪ dɪ Sin di bam cɪmgɪ hargɪ pii pii mana gɪ Aba dama gɪ dɪrɛw bɪɾɪŋ bɪw gɪ ɪrmɪgɪ nɪm lɛ di b́a b́a.

Ẃala mɪn, cendi ha gɪra d́angɪɾa mana day gaba dama mana mɪn gɪ gɪ 'wogɪw Repidim. Me mana gɪ ta lɛ di, cendi 'yo nimi nɛ ch́aa bɛdɛ. Mwom da, cendi nasɪ gɪ Moyis wayɪw ba da: «'Ýanin nimi nɛ ch́e nin le!» Me aŋji cogɪ lɛ diiyɛ ba da: «Dana me, anɛ nasɪbɪ gandɪn yande mo? Anɛ gɪrsɛ Aba dama gɪ dɪrɛw bɪɾɪŋ, dana mo?»

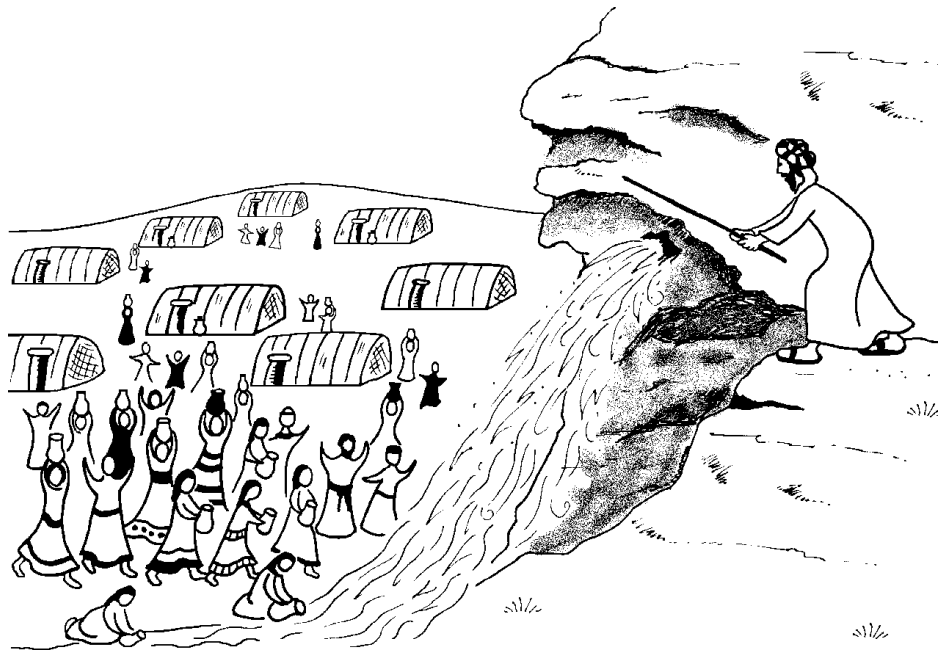
Ɔrɪ Moyis soy 'wogɪ Aba dama gɪ dɪrɛw bɪɾɪŋ ba da: «Nare nɛ Israyel di da, nɛ ha àlagɪ i man mo? Wor ib da, cendi ha jaran gɪ kuɾa 'ýan i bam! »

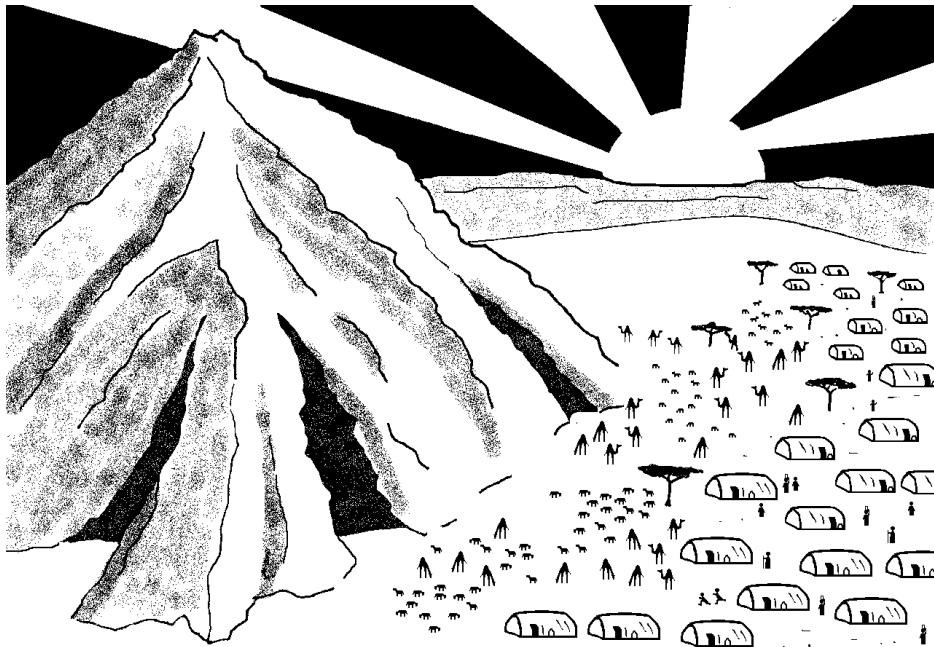
Me Aba dama gi diraw birin wayiw Moyis ba da:

«Wol nare na Israyel na diragi nagdi yab gandim me, indar nare na Israyel di diragi la. U cilang dima gi ma awra gi nimi na kuray gi Nil di daa isammə, me bwarna hana. Me indi da, na ha dife la ala dirammə pii, kura di gi 'wogidi Horeb dida. Ma gira ha awra kura di me, nimi ha ganda mana gi kura la di mwom da, nare na pad ta di ha cha.»

Me Moyis al mani na Aba dama gi diraw birin wayiw gandagi di mana gi nare na Israyel na diragi nagdi di diragi la. Mwom da, anji 'wogiw mana gi ta di sumiw **Masa** me, **Meriba** me. Masa di, gi bii dayya da, gindiw di biya i **Girsə** me, Meriba da, i **Nasa** me ca. Dara nare na Israyel di nasa gi Moyis me, girsə Aba dama gi diraw birin me ca.

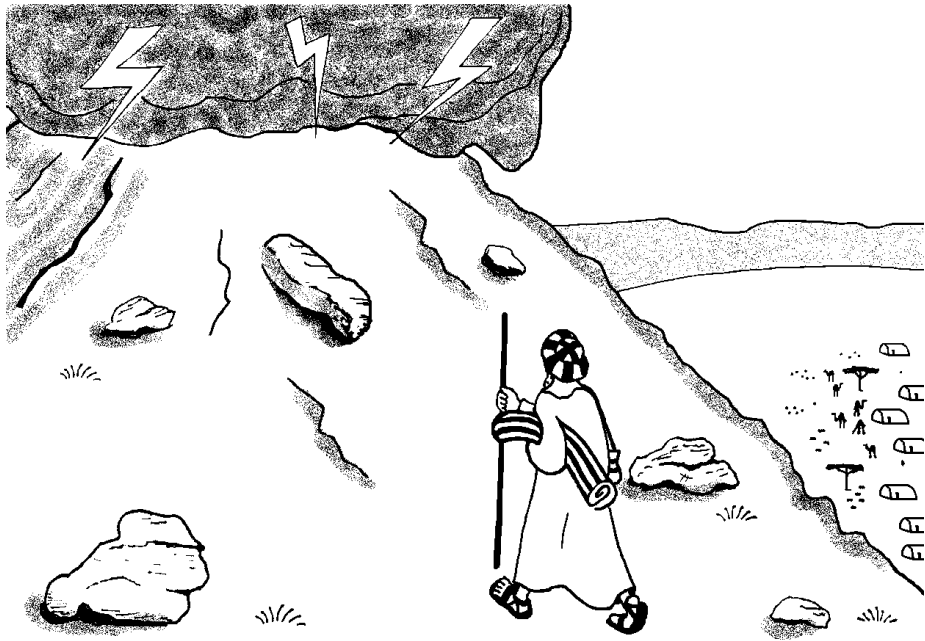
Duru gĩ subu gĩ cendi dīmə nīm bam sīḡa dī Ejibtī lə wála duwa gĩ mīnnə da, cendi gīra ha dama dīn dī gĩ 'wogīdī Sinayyə. Cendi dāngīrī kundi day mana gĩ kuḡa dīrədi lə tība me, dam nīm lə dīn di dwaḡrī lə. Aba dama gĩ dīrəw bīrīḡ 'waga Moyis daa kuḡa dīdə di me, wayiw ba da: «Doy, gwale gĩ mə ha wayagī nare nə Israyel nə i Jakob mwàgīraw di me, i ta: Anə yara mani nə nə àlagtə mana gĩ sīḡa dī Ejibtī lə di, gĩ dīrəng dan. Anə yara ba nə àla i man me, nə layang nīm daa bajimannə, ya dugīrī ba dī lay gĩ dīndadī de, hára nīm sīnnə ka di. Caga ka di, anə yīnə gwale ni àlna gĩ giyə me, anə dībīnə mana gĩ mīlan dī nə yī gandang di lə jang me da, anə ha lada le dīrənnə mana gĩ nare nə gīndəgī wor pad di dwaḡagī lə. Sīḡa dīdī ka pad da, i ni īndī, me 'yeni pad dannə da, anə ha 'yaa i woni bwasan īndī gĩ Mārī me, anə ha 'yaa i nare ni nə nə biygī chfīgī jiga me ca. Ta di me, i gwale gĩ mə ha wayagī nare nə Israyel di.»

Ɔrɪ Aba dama gɪ dɪrɛw bɪrɪn wayɪw Moyis ba da:

«Kalgɪ gɪ dʒangɪrɪna sɪdɛgɪ dara sanga dɪ ta dɪra da, nɛ ha chɛɛ hɛra lɛ mana gɪ kɔra dɪ Sinay dɪdɛ, nare nɛ Israyel dɪrɛgɪ lɛ pad. Me mɛ ha jɛgɪ mana kɔra tardi lɛ liwdɪ daa, me mɛ ha wayagɪ da: ʌsɪna angal dan ladɪ le! Kal gun nagɪna kɔra dɪ ta di dɪdɛ bɛdɛ me, a chidɪnɛ sɪdɛ ib bɪlnɛdɪ bɛdɛ me ca. Gun gɪ bɪlnɛdɪ da, anɟi ʊr i 'yɛa gɪ bam.»

Aba dama gɪ dɪrɛw bɪrɪn chɛɛ hɛra dɪbɛ kɔra dɪ Sinay dɪdɪ dɪ daa lɛ, me 'woɟɪ Moyis ba hana, me Moyis nagɪ ha.

Me gwale gɛ Māṛī waygɛ nare nɛ Israyel di me, i ta:

«Indi di, nɛ i Aba dama gɛ dɪrɛn bɪrɪŋ gɛ nɛ i Māṛī dan di. Anɛ ha hɪrwɛ dwama ɪrmɛw māṛī dara baman nɪm bɛdɛ. Anɛ ha dɛngɪra mani dúndɪrɛgɛ gɪdɛgɛ dwama dan bɛdɛ. Anɛ ha piyɛ gubɪrɛng dodɛ mani nɛ ta di dɪrɛgɛ lɛ mɪlawdagɛ bɛdɛ. Nɛ i aba halgɪni.

Anɛ ha kubɛ sumɪn dodɛ yag yag bɛdɛ. Gun gɛ kubɪnɛ sumɪn dodɛ yag yag da, nɛ ha kalaw pɛgɪŋ bɛdɛ.

Kalna ɪrmɛ dan mana gɛ wála gaba bwaa gwayni dɪwwɛ. I wála kubi dalawwɛ me, anɛ ha àla giyɛ dan lɛ pad. Dɪm da, wála gɛ wurgɪsubu lɛ da, i wála gaba bwaa gwayni gɛ nɛ àlɪw wun mɪnaw jiga: i wála ni dara àsan ɪndi Gaba dama gɛ dɪrɛn bɪrɪŋ gɛ nɛ i Māṛī dan di sumi gɛ 'waga dɪnnɛ di. Wála gɛ ta di dalawwɛ da, gun mɪn tenene àlna giyɛ bɛdɛ.»

«Àlgi nè abam day gi im horimbə do me, mə ha dama siŋa di indi Gaba dama gi dirən biŋiŋ gi nè i Mārĩ dima di nè ha 'yàm gandi di didə tarim ha yāa siŋ.

Mə ha 'yāa gun gi ùrə dima bədə.

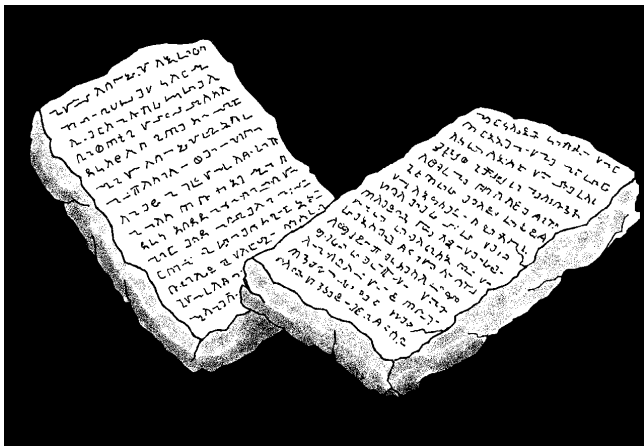
Mə ha kanja gun dyaməw bədə.

Mə ha mīyə gun mani duwa bədə.

Mə ha sawa gwale àsaw jam gun diwwə bədə.

Kal dirəm mana gi ciri dinə jam gun duwa didə bədə me, deme dinə jam gun duwa didə bədə me. Kal dirəm mana gi mani duwa nè 'ywaa min tenene didəgi lə bədə.»

Mana gi Aba dama
gi diraw birin
wayaw Moyis
gwale mana gi
kura di Sinay dida
bam pad mwom da,
anji lay kura di
bidira bidira sir,
'yawa Moyis di
isawwa. I kura di
anju gi Mairi me,
jangi bii duwa gi
'woo la sida di gi
isaw duwa anju.

Mana gĩ nare nə Israyel di yər dara, Moyis ba chéə daa kuṛa didə hára dodə kaláng bədə mwom da, cendi dayar dodə Arō tulıwwə me, wayiw ba da:

«So daa, mə dangırındi dwama, kal a indarna dirəndi lə hana ganandi. Dara Moyis gaba diməndi bam sına di Ejibtı lə gı ta di, i na gaa yá àlàw som kaw, də 'wacṅang bədə.»

Ɔrɪ Arō waygɪ ba da: «Piynəy mani nə sumiyə nə gɪ ɔ̄angɪrɪgɪ gɪ jindar nə namdang sumdəgɪ lə me, dɪndɪrang nə abje me, nə namde me, sumdəgɪ lə me, hane nɪm 'yànáń.»

Arō di lay mani nə jindar di ɪsɪragɪ lə me, ha ɲurə jindar di ɔ̄angɪrɪ nɪm gɪ labe gɪ dwe dúndɪw. Mwom da, nare nə Israyel di way ba da: «Israyel, yarıandı Māṛī ɪnda gɪ dɪməndɪ bam sɪɲa dɪ Ejibɪ lə di me, i ta!»

Sanga gɪ jomni corəṛə da, nare nə Israyel hára gɪ mani woni ulə àla gɪ sarga me, woni àla gɪ sarga dɪ ɪdɪ labiya me ca. Ɔrɪ cendi dam dodə wom me, chə me, mwom da, bɪrɪɲəgɪ daa àl sii 'ywala.

Ǝri Aba dama gi diraw birin wayiw Moyis ba da: «Chí cor ha dodə bi kaláng, dara nare dima nə mə diməgi bam siŋa di Ejibtí læ di àl àcŋa gi geche.»

Ǝri Moyis chéə daa kuŋa læ di, hára dodə. Anji laya kuŋa di biɖiŋa biɖiŋa sir di bii gi 'woo gi Mārĩ yi gi mɪlan gi nare nə Israyel di isəwwə. Kuŋa di ta di, janga ilə tulɖi di ka læ me, ka læ me.

Mana gɛ̃ nə Moyis day gɛ̃ Josuwe hára gira mana day gɛ̃ dama læ di ib da, Moyis yər labe gɛ̃ dwe dúndiw me, nare di ilə ɲara læ me, mwom da, dusiw so le. An̄ji bwaa kuɾa di biɖiɾa biɖiɾa di an̄ji yèdi ɪsəwwə di bam hára dodə ichibər bam kuɾa di an̄ji chéə læ di gɛ̃ndidi læ.

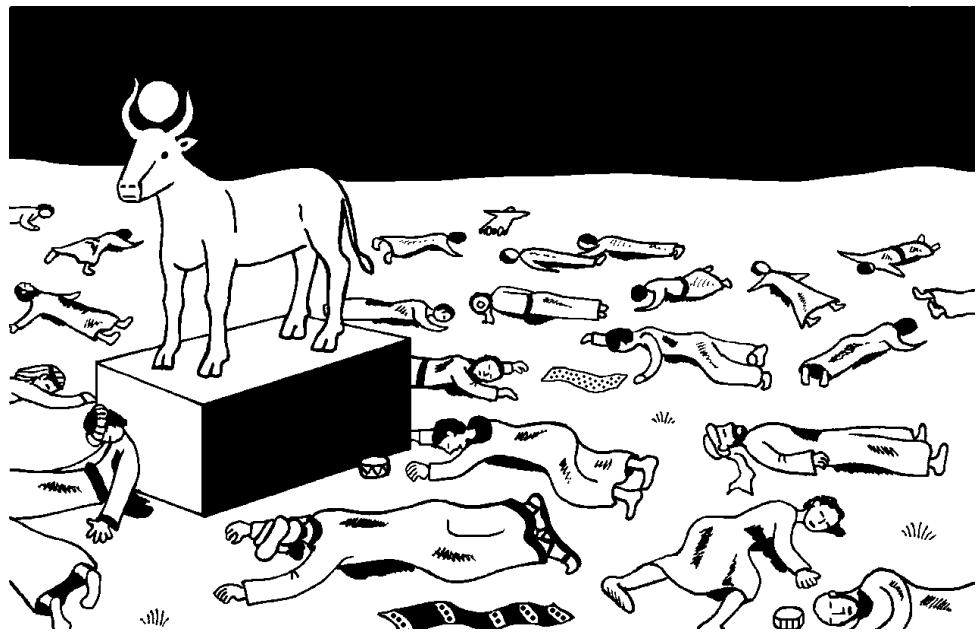
Moyis ha d̄ibə mana day ḡi dama di b̄iwwə me, soy mar̄ijaw daa naṅ ba da: «Gun ḡi ina i aba ùrə Aba dama ḡi d̄irəw b̄ir̄iṅ gwale duwa da, a hane 'ywanan!»

Mwom da, nare nə gangle ḡinə Lebiyə pad da, hára dayar tul̄iwwə. Moyis way ba da: «Dwayna, gwale ḡi Aba dama ḡi d̄irəw b̄ir̄iṅ ḡi i M̄ārī ìnda nendi nə Israyel wayiw di me, i ta: Kal wi wi kaw unə suḡinə duwa d̄i chere mana ḡindiwwə me, a wàna hana mana dan ḡi dama b̄iw ḡi alə ta lə bá me cwarnay hane. Anə ha 'yáa woni m̄lawda dwama bam. Ina i chamrang labaa, kwandang moso labaa, woni ciri dan b̄id̄i kaw, kalnagi b̄ədə.»

Nare nə gangle gi+nə Lebiyə di àl mani nə Moyis waygi gandagi di me, wála gi ta læ di, nare nə Israyel mar nem ya dubu dubu subu (3000) de.

İri Aba dama gi dirəw birin wayiw Moyis ba da: «Pil kuṛa dangiri+di bidiṛa bidiṛa sir wunnə ya di pii di mə ichibədi bam di de. Me nə ha janga gwale gi nə jangaw kuṛa di piyə di læ sidə. Dangiri sim dara sanga gi jomni. Gi jomni coṛəṛə da, mə ha naga hāra daa kuṛa di Sinay didə me, mə ha hāra dirənnə dibə kuṛa di didi di daa ced læ, gaman læ.»

Ɔrɪ Moyis pɪl kura ɔangirɪdi bɪdira bɪdira sir ya di pii di de. Anji so gi jomni corərə ha naga daa kura di Sinay didə gi kura di sir di isəwwə, ya Aba dama gi dirəw birɪn baa wayaw nɪm de. Aba dama gi dirəw birɪn chéə mana gi sawe dalawwə hára ɔibi Moyis tulɪwwə ib me, gu sumiw gi Aba dama gi dirəw birɪn di daa.

Aba dama gi dirəw birɪn ha Moyis dirəwwə me, way marɪjaw daa ba da:

«İndi, nə i Aba dama gı dırən bırıñ!

**Nə i Mārī gaba yara nare ıragıni day me,
aba àla dusi dı lade me,
nə i gun gı dusın so kaláng bədə me,
nə i aba àla duwani nañ me,
aba àla ladni nañ me ca.**

**Ladni ni di, ha 'yaa lə gun dıwwə bıraa mage duwa nə dubu lə b́.
Gun gaba àĺw jaw gun wamani, labaa,
gaba gıñə bii ni gı 'woo bam labaa,
gaba àla àcña da, nə kal dusın hılal le dıwwə.**

**Đım da, gun gaba àla mani nə ha lə bədə da, nə kalıw pəgıñ ya gun
gaba àla mani bədə de bədə. Gun gı àlna mani nə hana lə bədə da,
nə ha àsaw wamani dıwwə me, wamani gı ta di, ha pama dındaw
bıraa hára nım mage duwa nə dii subu, labaa, nə dii wodı lə b́.»**

Moyis dama gi Aba dama gi diraw birin daa kura di Sinay dida ala wala ginin wodi (40). Anji wama mani bade me, chaa nima bade me ca.

Anji janga gwale gaba yəə gi mɪlan di mana gi kuɾa di ʔidiɾa ʔidiɾa di siɖə, i bii gi 'woo gi mwaj di.

Aba dama gi ɖirəw ʔiɾiɳ wayiw Moyis day gi nə nare nə Israyel ba ɖangiɾinaw kundi gi wun minaw jiga dara baa dam nim la ɖwaraɟi la. Anji giɪiw Moyis kundi di dúndiw me, mani duwa pad nə dalawwə dúndirəgi me.

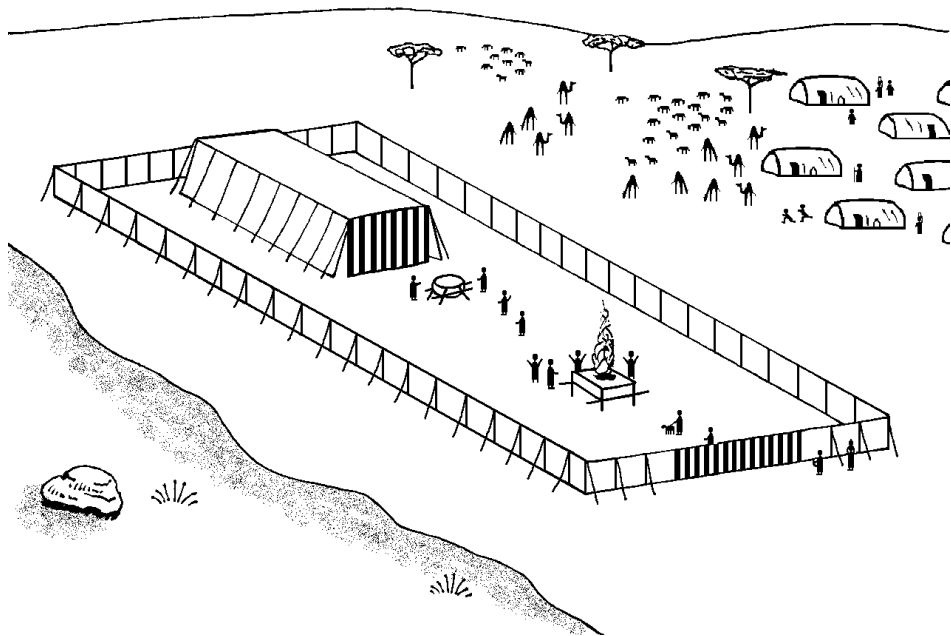
Ɔɾi Moyis chəə daa kuɾa di Sinay ɖiɖə hára dodə. Anji yiɖə kuɾa di ʔidiɾa ʔidiɾa sir di bii gi 'woo gi Mārī yi gi mɪlan gi nare nə Israyel ilə siɖə di isəwwə me, ɖirəw áɕɳ le me, dara Aba dama gi ɖirəw ʔiɾiɳ waya gandiw gwale, me anji 'wocɳ dara ɖirəw ba áɕɳ le bəðə.

*Moyis g̃ilg̃i nare n̄ Israyel bii g̃i 'woo g̃i Aba dama g̃i d̃ir̄aw
b̃ir̄iṅ g̃il̄aw gand̃iw di pad me, an̄ji biyg̃i kundi di, ba ha wun̄a i
man mo?*

Nare n̄ Israyel pad, n̄ abje me, n̄ namde me, n̄ i g̃i d̃usi d̃i
dwani da, laya mani g̃i ùr̄a day háraw g̃i Aba dama g̃i d̃ir̄aw b̃ir̄iṅ
dara ba g̃i àln̄aw g̃i giȳa duwa g̃i an̄ji wayaw Moyis ba àln̄aw di.

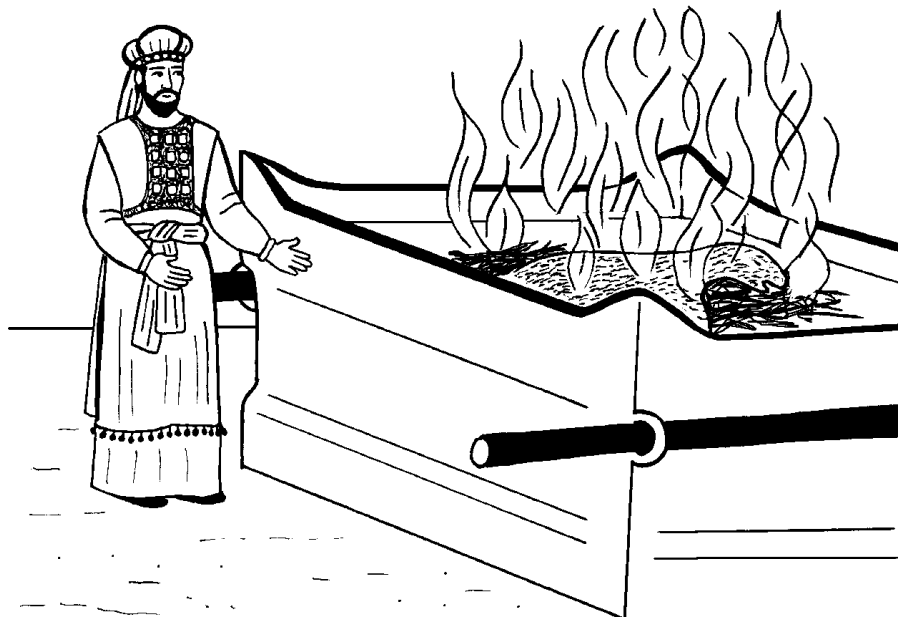
*Yande da, mwaṅ̄a n̄ dúndi d̃in̄a M̄ar̄i duwa 'won d̃us̄ir̄ag̃i daa
me, 'ȳag̃i d̃ir̄iṅ naa me, 'wac̄na g̃i mani me, d̄ang̃ir̄ig̃i kundi g̃i
M̄ar̄i ha dama l̄a di. Cendi d̄ang̃ir̄i kundi di me, ciri d̃i id̃i jaw daa
di me, mana gaba bwasa M̄ar̄i me, mani n̄ d̄ang̃ pad woni àlaw g̃i
M̄ar̄i giȳa di me ca.*

Ciri dwaṛi læ di da, mana gaba bwasa Mārī ilə. Mārī waygi nare duwa ba da:

«Mani nə anə ha àlán gi sarga mana gaba bwasan diwwə di me, i ta: Wála m̄n bá bá da, anə ha kundibə gəgiṛiṅje nə dine sir sir nə aliya day m̄n m̄n ulə àlán gi sarga. Mani nə ta di, anə ha àlagè le gi diṛiṅ biṛiṅ.»

Dang da, nare nə Israyel kundibi mani nə paga me, lay swagə me, àl gi sarga di diṛədi jiga jiga dara Mārī ba kalna dusiw h̄lalna àçna day diwwə me, dara àlaw gi Mārī dóche me ca.

Références des passages bibliques:
Tous les passages sont tirés du livre
de l'Exode (Kirara gi daa
kwaynaniyə, KGDK).

p.2: KGDK 15.22a + 16.3
p.4: KGDK 16.4
p.6: KGDK 16.19, 8 + 13a
P.8: KGDK 16.13b-16a+17a
p.10: KGDK 17.1-2 + 4
p.12: KGDK 17.5-7a
p.14: KGDK 19.1-2 (ca.); 19.4-6
p.16: KGDK 19.10a + 11-12 + 20
p.18: KGDK 20.1-2a,3-5a+7b+8-10a
p.20: KGDK 20.12-17
p.21: KGDK 31.18
p.22: KGDK 32.1
p.24: KGDK 32.2 + 4 + 6
p.26: KGDK 32.7 + 15
p.28: KGDK 32.19

p.30: KGDK 32.26-27
p.32: KGDK 32.28; 34.1-2
p.34: KGDK 34.4-6a
p.35: KGDK 34.6b-7
p.36: KGDK 34.28a
p.38: KGDK 34.28b + 29
p.40: KGDK 35.29
p.42: KGDK 29.38

